

Internationale Walvisvaart Commissie

J.G. van Beek

IWC

De Internationale Walvisvaart Commissie (afgekort tot IWC) is de organisatie die al sinds 1948 belast is met het beheer van de walvispopulaties. Ze tracht dit doel te verwezenlijken door onder andere het jaarlijks vaststellen van biologisch verantwoorde vangstlimieten —quota— en het nemen van diverse maatregelen op het gebied van het walvisbeheer. In juli 1982 kwam in Brighton deze commissie weer bijeen voor de 34e jaarvergadering. In het voorjaar van 1982 heeft er ook een vergadering plaatsgevonden, die was echter alleen bedoeld voor het vaststellen van het quotum voor de Noordwestpacificische potvispopulatie (zie 'Panda', juni 1982).

Sinds 1978 is het aantal lidstaten van de commissie meer dan verdubbeld: van 17 in 1978 naar 39 in 1982. Het afgelopen jaar zijn er 9 landen toegetreden. Zowel grote landen, West-Duitsland, de Volksrepubliek China en India, als kleinere landen Antiqua en St. Lucia, beide ongeveer even groot als Curaçao, behoren bij de nieuwe leden van de afgelopen jaren.

Momenteel vindt er nog commerciële walvisvangst plaats vanuit 8 lidstaten namelijk Japan (38%), USSR (27%), Noorwegen (16%), Zuid-Korea (8%), Brazilië (5%), IJsland (4%), Spanje (1%) en Peru (1%). Tussen haakjes is het percentage van het wereldquotum voor 1983 vermeld, dat door het desbetreffende land vermoedelijk gevangen zal worden (zie tabel). Chili is in 1981 met de walvisvangst gestopt, terwijl ook Spanje overweegt om er over enige jaren mee op te houden.

De recente toename van lidstaten kan een goed functioneren van de IWC belemmeren. Immers de meeste, nieuw toegetreden landen staan een verregaande bescherming van de grote walvissen voor, hetgeen volgens walvisjagende landen onnodig is omdat er bij het huidige vangstniveau nauwelijks gevaar voor overbejaging bestaat. In principe kunnen tegenwoordig de niet-walvisjagende landen hun wil opleggen aan de walvisjagende landen, omdat ze in de commissie een 3/4 meerderheid bezitten. Zo'n meerderheid is nodig voor aanvaarding van maatregelen die verband houden met het directe beheer van de populaties. Zover is het op de afgelopen ver-

gadering nog niet gekomen, omdat een aantal lidstaten afwezig waren, en de niet-walvisjagende landen soms van mening verschilden. Trouwens een regering heeft volgens de verdragsregels het recht om tegen een besluit te protesteren (binnen 90 dagen na de vergade-

Foto rechtsboven:

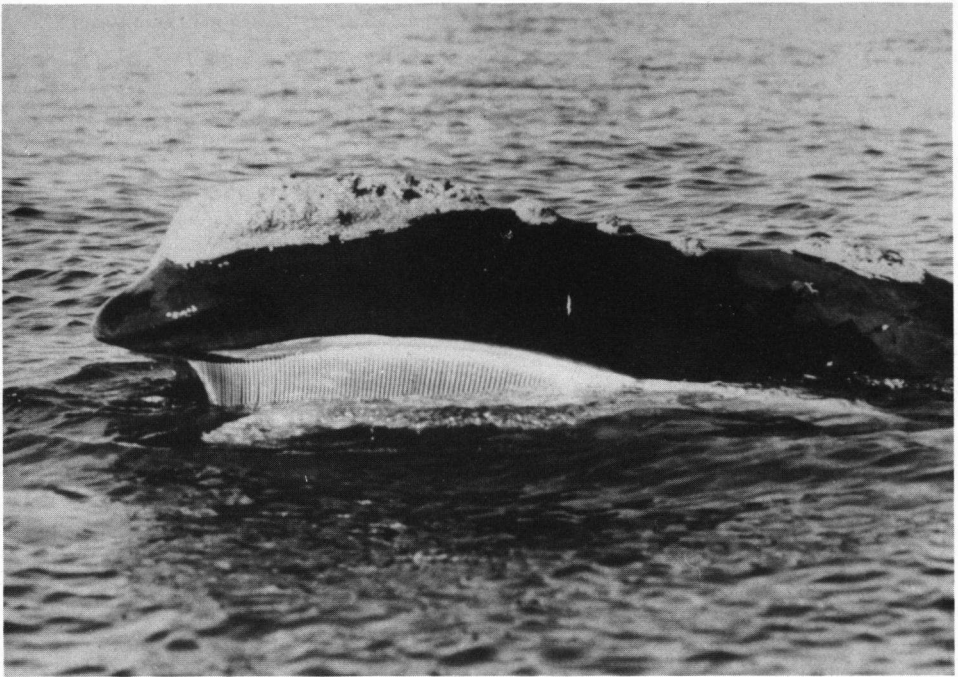
Noordkaper (*Eubalaena glacialis*). De karakteristieke wrattengroel op de neus en de hoge baleinen maken deze soort onmiskenbaar.

Foto onder:

Gezicht op de demonstranten van 'Greenpeace' met op de achtergrond het schip 'Sirius', gezien vanuit hotel Metropole, Brighton, juli 1982.

Foto: Gleizes/Greenpeace.

ring), zodat dit besluit dan voor de desbetreffende regering niet geldt.

De laatste jaren is al een aantal malen gebruik gemaakt van deze bezwarenprocedure, Japan onder andere protesteerde tegen het nulquotum voor de Noordwestpacificische potvispopulatie.

Moratorium

Al vele jaren lang (vanaf 1972) wordt er door walvisbeschermers aangedrongen op een tijdelijke stopzetting van de commerciële vangst —een moratorium— omdat onder andere de berekening der quota nog steeds te onbetrouwbaar en de manier, waarop de dieren worden gedood, wreed is. Op de afgelopen vergadering was het dan eindelijk zover: vanaf 1986 zal alle commerciële walvisvangst verboden zijn. Het door de Seychellen, een land dat zeer actief is op het gebied van de walvisbescherming, ingediende moratorium voorstel verwierf de steun van 24 medelidstaten, waarbij tot veler verrassing Spanje. De andere walvisjagende landen zagen de noodzaak er niet van in en stemden tegen; 5 lidstaten onthielden zich van stemming. Een aantal walvisjagende landen heeft al aangekondigd tegen dit besluit bezwaar te zullen aantekenen (zie naschrift). Natuurlijk kunnen zij

voor 1986 hun bezwaar intrekken, maar of dit gebeurt hangt af van de internationale, politieke druk die op de desbetreffende regeringen uitgeoefend zal worden. Bijvoorbeeld de Verenigde Staten dreigen al enkele jaren met sancties tegen lidstaten die zich niet houden aan commissie besluiten, zoals een importverbod voor visserijproducten uit die landen. Komend najaar zal nu blijken of deze dreigementen ook worden uitgevoerd, immers dan zullen de Dwergvinvissen met een

Tabel. De quota voor de commerciële walvisvangst in 1983 en ter vergelijking ook de 1981 en 1982 quota. Tussen haakjes de vangsten in 1981.

	1981	1982	1983
Noordelijke Atlantische Oceaan			
Gewone Vinvis	544(400)	404	287
Noordse Vinvis	100(100)	100	100
Dwergvinvis	2185(2078)	2185	2065
Potvis	130(43)	0	0
Noordelijke Stille Oceaan			
Bryde's Vinvis	510(485)	507	546
Dwergvinvis	1361(1134)	1361	1361
Potvis	890(869)	450	400
Zuidelijkhalfrond Oceanen			
Bryde's Vinvis	452(106)	508	165
Dwergvinvis	7072(6989)	8102	7072
Potvis	300(328)	0	0
Totaal	13544(12532)	13617	11996

niet-explosieve harpoen worden gevangen, hetgeen door de commissie verboden is.

Quota

Nadat het moratorium was aanvaard, ging de commissie over op het vaststellen van de quota omdat het algehele vangverbod pas in 1986 van kracht zal zijn. De resultaten hiervan zijn in de tabel samengevat. De trend in de daling van het wereldquotum van de afgelopen jaren zette zich ook voor 1983 voort en wel met 1621 dieren ($\pm 12\%$). Zoals te zien is in de tabel vormen de Dwergvinvissen momenteel het hoofddoelwit van de commerciële jacht (in 1983 zelfs 88% van het wereldquotum).

De commissie kon op de vorige jaarvergadering en op de speciale vergadering in het voorjaar geen overeenstemming bereiken over de vangstlimiet voor de Noordwestpacificische potvispopulatie. Door het ontbreken van nieuwe informatie kon het Wetenschappelijk Comité van de commissie niet veel anders doen dan het resultaat van het voorjaar opnieuw presenteren: er leven nog ongeveer 60.000 manlijke Potvissen, groter dan 30 voet, in deze populatie.

Wel formuleerde het comité zijn adviezen duidelijker dan in het voorjaar: (1) de berekening van de toegestane vangst is volgens de

huidige beheersprocedure onmogelijk, (2) een unaniem advies over de gevolgen van een kleine vangst op de populatie kon niet gegeven worden. Op Japans verzoek besloot de commissie uiteindelijk tot een quotum voor 1982 van 450 en voor 1983 van 400 manlijke Potvissen. In feite bestaat hierdoor geen potvismoratorium meer. De walvisbeschermende landen stemden hier echter toch mee in, om Japan zodoende de gelegenheid te geven de industrie voor 1986 geleidelijk af te bouwen (zie naschrift 2).

Autochtone walvisvangst

De commissie heeft dit jaar een aparte beheersprocedure opgesteld voor dit type walvisvangst, voornamelijk uitgeoefend door Eskimo's en Groenlanders, waarbij rekening wordt gehouden met het bijzondere karakter van deze jacht. De quota voor 1983 zijn identiek aan die van 1982 en staan vermeld in 'Panda' oktobernummer 1981 (zie ook 'Huid en Haar' 1 (1) : 30-31). Interessant om in dit verband te melden is dat door een verbeterde berekeningsmethode het aantal Groenlandse walvissen in de Beringzee-populatie momenteel geschat wordt op ongeveer 3800 dieren, hetgeen 1500 meer is dan de schatting van voorgaande jaren. Op de volgende vergade-

Foto linksonder:

**Elf geharpoeneerde Gewone Vinvis-
sen, gereed om aan boord van het
walvisvaarders-moederschip ver-
werkt te worden.**

Foto rechts:

**De verbogen harpoen waarmee tij-
dens de winter van 1946/1947 een
Gewone Vinvis werd bemachtigd.
Foto's: Jan P. Strijbos**

ring zal er voor deze populatie een nieuw
quotum moeten worden vastgesteld, hetgeen
niet eenvoudig zal zijn gezien de toch nog
precaire situatie waarin deze populatie ver-
keert.

Kleine walvisachtigen

Reeds enige jaren praat de commissie over de
vraag wie er bevoegd is het beheer over de
kleine walvisachtigen —alle tandwalvissoor-
ten uitgezonderd de Potvis— te voeren; tot
dusver echter zonder duidelijk resultaat. Een
aantal landen, waaronder vele Latijns-Ame-
rikaanse, zijn namelijk van mening dat de
IWC **alleen** de bevoegdheid heeft over het be-
heer van de grote walvisachtigen —de balein-
walvissoorten plus de Potvis—. Eventueel
zouden een aantal pelagische populaties van
kleine walvissoorten wel door de commissie
beheerd mogen worden, echter kuststaten
zijn niet bereid dit ook toe te staan voor kust-
populaties. Zij menen dat deze kustpopula-
ties behoren bij de levende rijkdommen van
hun kustwateren waarover ze zelf de jurisdic-
tie voeren (de 200-mijls zones). Wellicht dat
deze landen meer bereid zijn aan een oplos-

sing voor de beheersproblematiek van de
kleine walvissen te werken als het recentelijk
afgesloten zeerecht verdrag enige tijd gefunc-
tioneerd heeft.

Een land als Mexico heeft nog een andere re-
den om de IWC deze bevoegdheid te ontzeg-
gen namelijk het bezit van een grote Paci-
fische tonijnvisserij vloot, die jaarlijks enige
duizenden Dolfijnen doodt bij de tonijn-
vangst. Het enige, positieve resultaat, dat uit
de discussies resulteerde, was dat Japan vrij-
willig een quotum van 40 Zwarte Dolfijnen
voor 1983 zal vaststellen. Deze soort is in het
verleden overbejaagd door Japanse kustvis-
sers.

Humane vangmethoden

Vanaf 1983 is het verboden om Dwergvinvis-
sen te vangen met een niet-explosieve har-
poen uitgezonderd de vijf walvisjagende lan-
den die bezwaar hebben aangetekend (Japan,
Noorwegen, Rusland, IJsland en Brazilië).
Japan is er het afgelopen seizoen in geslaagd
een licht-explosieve harpoen te ontwikkelen,
die goede gebruiksmogelijkheden bezit. Het
komende seizoen zal dit type harpoen nog-

maals getest worden. De enige actie die de commissie onder dit agendapunt nam, bestond uit de aanvaarding van een resolutie waarin erbij de desbetreffende regeringen op aan wordt gedrongen de bezwaren in te trekken.

Aantasting walvisbiotoop

Aantastingen van het walvisbiotoop, en daarmee indirect van de walvispopulaties zelf, zijn de chemische verontreiniging van de zee en de olie, cq. gas-exploitatie in ondiepe zeeën. Hieraan moet in de toekomst wellicht ook geluidsoverlast worden toegevoegd. Wat is er aan de hand? De Canadese regering is van plan om op het Arctische 'Melville Island' gas te gaan winnen. Dit vloeibare gas zou dan vervoerd moeten worden door de Baffin Baai en de Davis Straat langs de Groenlandse westkust naar Zuid-Canada. Zo'n transport is echter alleen mogelijk met grote ijsbrekertankers uitgerust met reusachtige motoren die veel lawaai maken. Het gehele plan wordt het 'Arctic Pilot Project' genoemd. De Groenlanders, en met hen vele walvisbeschermers, maken zich vooral zorgen over de risico's die de zeezoogdierpopulaties en met name de walvissen door deze transporten lopen. Speciaal is men bang voor

verstoring van de geluidsgolven die de dieren zelf uitzenden voor onder andere oriëntatie en communicatie. Dit kan tot gevolg hebben dat de dieren uit de verontruste gebieden verdwijnen. De Groenlanders zijn voor hun levensbehoeften in hoge mate afhankelijk van de jacht op zeezoogdieren.

Een aantal landen, waaronder Nederland, heeft nu tevergeefs geprobeerd om door middel van een commissie-resolutie er bij de Canadese regering op aan te dringen de uiterste terughoudendheid bij dit project in acht te nemen. De concept-resolutie verwierf onvoldoende steun, omdat sommige landen vonden dat ze te weinig inzicht in het project hadden en andere van mening waren dat de IWC niet bevoegd is een dergelijk verzoek aan een niet-lidstaat te richten. Men vergat hierbij wel dat in het recente verleden meerdere malen resoluties zijn aanvaard, die aan niet-lidstaten gericht waren.

Naschrift van auteur:

(1) Japan, Noorwegen, Rusland en Peru hebben inmiddels officieel tegen de moratorium beslissing geprotesteerd.

(2) Peru heeft bezwaar aangetekend tegen het Bryde's Vinvis quorum op het Zuidelijk Halfrond. Dit is een uitermate kwalijke zaak daar een groot aantal walvisbiologen meent dat de populatie van deze soort voor de kust van Peru zwaar overbejaagd wordt.

■ J.G. van Beek, gastmedewerker, Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Kemperbergerweg 67, 6816 RM Arnhem.

Dit artikel verscheen in iets gewijzigde vorm in het oktobernummer van 'Panda', jaargang 18, no. 10, 1982.

Zeehond in gemeentewapen van Zeewolde

Het gemeentewapen van Zeewolde krijgt, net als dat van Almere, beelddragere. Voor de agrarische kern zullen dat Zeehonden worden. Hierover bereikten de leden van de adviescommissie Zeewolde overeenstemming, nadat de ontwerper van het wapen, de heraldicus mr. G.A. Bontekoe, dit had voorgesteld.

'Het ligt voor de hand dat een plaats als Zeewolde, net als Lelystad en Almere schilddragere voor het wapen krijgt welke aan de zee herinnert. Ik heb voor Zeehonden gekozen omdat ik ze vroeger regelmatig heb gezien in de voormalige Zuiderzee, tijdens mijn overtochten van Medemblik naar Staveren', aldus de bejaarde Friese heraldicus, die speci-

aal naar Zeewolde was gekomen om dit te vertellen.

Bovendien is overeengekomen dat de rode vlakken van het gemeentewapen voor Zeewolde worden vervangen door groene. Die kleur ligt voor de agrarische kern als Zeewolde voor de hand, zo vindt een meerderheid van de commissie. De wapendragende Zeehonden zullen zilver van kleur worden met een rode kop en staart...

Visser vangt Reuzenhaai

Een krantenbericht van 5 november 1982 meldde dat door een Urker viskotter UK-50 een vier meter lange Reuzenhaai is gevangen boven de Friese Waddeneilanden. De haai werd op 4 november op de visafslag van Lauwersoog verkocht voor f 175,—.